

Modeli i tehnike za primjenu poslovne izvrsnosti

Poslovna izvrsnost nije trendovska etiketa koju nose samo odabrani, već je pretpostavka opstanka i budućeg uspjeha. Čak i oni na vrhu moraju stalno poboljšavati poslovanje, dok je onima koji tek teže vrhu to svakodnevni zadatak. Poslovna izvrsnost, definirana kao „izvrstan način upravljanja poduzećem i postizanja rezultata“ je način na koji bi poduzeće svjetskog ranga trebalo funkcionirati.

mr. sc. Lana Škvorc

Budući da se na poboljšanje poslovanja radi kontinuirano, modeli i tehnike koji objedinjuju poslovnu izvrsnost su jednostavno primjenjivi, a temelje se na skupu osnovnih, povezanih organizacijskih pojmova na koje se ciljano djeluje.

ČEMU SLUŽI POSLOVNA IZVRSNOST?

Osim što omogućuje redoviti sistematski pregled, poslovna izvrsnost je vitaminski dodatak poslovanju jer omogućuje jasno i ciljano uočavanje i djelovanje na slabosti. To dovodi do snage i reda u poslovnom organizmu što rezultira redom i učinkovitošću funkcioniranja. Poslovna izvrsnost time ukazuje na aktivnosti koje imaju najviše utjecaja na poslovanje i financijske rezultate te omogućuje dodatni utjecaj na njih kvalitetnom nadogradnjom i razvojem poslovanja ili povezivanjem s drugim poduzećima. Budući da su modeli poslovne izvrsnosti međunarodno priznati, njihovo korištenje omogućuje usporedbu i povezivanje poduzećima iz cijelog svijeta te prostor za uvođenje inovacija. Osim kao okvir za buduće djelovanje, ovi modeli koriste se i kao učinkovit način mjerenja trenutne poslovne izvedbe.

MODELI KOLEKCIJE „POSLOVNA IZVRSNOST“

Osnovni smisao modela poslovne izvrsnosti je pomoći da se poduzeće sagleda trenutnu situaciju i usredotoči na sustavno, strukturirano i ciljano djelovanje koje će

poboljšati poslovanje. Stoga modeli obuhvaćaju sva područja poduzeća koja predstavljaju temelj poslovanja. Postoje različite vrste modela poslovne izvrsnosti; mnoge zemlje su razvile vlastite modele za procjenu i nagrađivanje izvedbe poduzeća. Poduzeća najviše koriste modele i tehnike poslovne izvrsnosti za samoocjenjivanje (80%), oblikovanje strategije (66%) i kreiranje budućeg poslovanja (45%).

Najčešće korišteni modeli poslovne izvrsnosti su Baldrige (MBNQA) koji se koristi u više od 25 zemalja, uključujući SAD i Novi Zeland, i Euroopska zaklada za upravljanje kvalitetom (EFQM) koji se koristi u cijeloj Europi. Oba modela obuhvaćaju strateško planiranje, slušanje zahtjeva kupaca, inovaciju, društvenu odgovornost, orijentaciju na poslovne procese, rezultate poslovne izvedbe i stvaranje vrijednosti, uključenost i razvoj zaposlenika, kontinuirano učenje i razvoj partnerstva.

UVODENJE VS. REZULTATI

Poslovna izvrsnost pretpostavlja i uvjetuje da poduzeće ima uvedene sljedeće promjene: kreiranu viziju promjena koje se žele ostvariti, podršku u upravljačkom sustavu, osigurane resurse i ostvariv plan za provođenje, komunikaciju i uključivanje svih suradnika te integriranje promjena u sustavima upravljanja. Poslovna izvrsnost je promjena u organizaciji koja uključuje i mnoge druge organizacijske promjene za čije je provođenje potrebno vrijeme. Pri tome se rezultati primjene razlikuju ovisno o veličini promjene, pri čemu su koristi od uvođenja vidljive odmah, a značajni rezultati nakon ciklusa od tri godine. Nakon tog razdoblja poslovna izvr-

snost daje najviše (svakodnevnih) efekata.

Istraživanja provedena u SAD-u, Europi, Australiji i Novom Zelandu pokazuju da poduzeća koja primjenjuju poslovnu izvrsnost imaju sljedeće prednosti: uz poboljšanje financijskih pokazatelja tu je i povećano generiranje ideja i inovacija, povećanje zadovoljstva kupaca, organizacijski rast, povećanje zadovoljstva i uključenosti zaposlenika, poboljšana učinkovitost te, kao posljedica svega navedenog, kvalitetu.

Savjeti Poslovnog savjetnika

Kako primijeniti poslovnu izvrsnost?

- Poslovnoj izvrsnosti težite svakodnevno i u svim područjima poslovanja, neka ništa manje ne bude dovoljno dobro!
- Kontinuirano i predano radite na tome da poslovna izvrsnost postane sastavni dio vašeg poduzeća i asocira na njega!
- Kreirajte viziju izvrsnog poslovanja i planirajte strategiju kako je ostvariti – to će biti motivacija za primjenu modela poslovne izvrsnosti!
- Mjesečno ili periodično sagledavajte stanje poslovanja i rezultate poslovne izvedbe!
- Ciljano djelujte na slabe točke i rješavajte probleme!
- Poduzimajte aktivnosti koje najviše utječu na poslovanje, financijske rezultate i stvaranje vrijednosti!
- Zapamtite da poslovna izvrsnost uključuje i zaposlenike i poslovne partnere, odnosno kontinuirani razvoj, učenje i partnerstvo!

Poduzeća najviše koriste modele i tehnike poslovne izvrsnosti za samoocjenjivanje (80%), oblikovanje strategije (66%) i kreiranje budućeg poslovanja (45%).